

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 111/2023
15.03.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовића и Марије Терзић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Драгиша Тадић, адвокат из ..., против туженог „Гордон“ д.о.о. Суботица, чији је пуномоћник Биљана Настић, адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1190/22 од 28.07.2022. године, у седници одржаној 15.03.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1190/22 од 28.07.2022. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Суботици П1 1046/21 од 16.12.2021. године, делимично је усвојен тужбени захтев тужиље па је ставом 1. изреке обавезан тужени да јој надокнади нематеријалну штету насталу као последица повреде на раду код туженог као свог послодавца и да јој исплати на име претрпљених физичких болова износ од 96.000,00 динара, на име претрпљених душевних болова због умањења животне активности износ од 84.000,00 динара и на име претрпљених душевних болова због наружености износ од 80.000,00 динара – укупно 260.000,00 динара са законском затезном каматом од дана пресуђења до коначне исплате у року од 15 дана. Ставом 2. изреке, у преосталом делу тужбени захтев тужиље по истом правном основу и то на име претрпљених душевних болова у износу од 80.000,00 динара, на име претрпљених физичких болова преко досуђеног износа од 96.000,00 динара до траженог износа од 120.000,00 динара, на име умањења животне активности преко досуђеног износа од 84.000,00 динара до траженог износа од 180.000,00 динара и на име наружености преко досуђеног износа од 80.000,00 динара до траженог износа од 100.000,00 динара, са законском затезном каматом од дана пресуђења до коначне исплате у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде је одбијен. Ставом 3. изреке, обавезан је тужени да тужиљи накнади трошкове парничног поступка у износу од 10.500,00 динара у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, у случају доцње са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1190/22 од 28.07.2022. године, ставом првим изреке, жалба тужиље је делимично усвојена и делимично преиначена пресуда Основног суда у Суботици П1 1046/21 од 16.12.2021. године у одбијајућем делу, тако што је тужени „Гордон“ д.о.о. Суботица обавезан да тужиљи поред

досуђених износа накнаде нематеријалне штете, накнади још износ од 24.000,00 динара за претрпљене физичке болове, износ од 96.000,00 динара за претрпљене душевне болове због умањења животне активности и износ од 20.000,00 динара за претрпљене душевне болове због наружености, све са затезном каматом од пресуђења (16.12.2021. године) до коначне исплате, те да јој накнади трошкове поступка у износу од још 157.560,00 динара (поред досуђеног износа од 10.500,00 динара), са затезном каматом почев од извршности пресуде до исплате све у року од осам дана, док је у преосталом делу жалба тужиле и жалба туженог у целости одбијена и потврђена првостепена пресуда. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужилци накнади трошкове жалбеног поступка у износу од 18.000,00 динара у року од осам дана.

Против преиначујућег дела правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у границама разлога прописаних одредбом члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 18/20) па је нашао да је ревизија туженог неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилца је засновала радни однос на неодређено време код туженог на месту Уговор о раду је закључила 15.01.2015. године. Тужилца је по занимању квалификовани Утврђен је опис послова из делокруга за које је тужилца засновала радни однос и положила је тест за проверу знања. По обављеном оспособљавању за безбедност здравља на раду преузела је да обавља одређене послове и задатке али не за послове за које је закључила уговор о раду већ је распоређена на послове ручног полагања у кројачници. Машина на којој је тужилца радила функционише тако што се ролне са материјалом постављају помоћу виљушकारа и дужност тужилце је била да ухвати врх материјала са једне стране, док друга запослена држи са друге стране и тако га затеже до одређене границе, а после тога оператер притиска на дугме и сече материјал до жељене метраже. Дана 20.01.2015. године око 20,30 часова тужилца се повредила. У смени тог дана није било пословође и њој се обратио главни координатор на аутоматској кројачници ББ који је био надлежан да даје налоге за послове у погону у одсуству непосредног руководиоца и замолио је са још једном запосленом да оде у другу производну халу како би помогли трећој запосленој да постави ролну материјала на машину за намотавање паспула. Рад те машине подразумева претходне мануелне радње постављања материјала а након постављања запослени притиском на одговарајући прекидач активира гумени погонски ваљак који се ротира и помоћу њега се материјал одмотава са ролне на другу цев, правећи тако другу ролну материјала задате метраже. Тужилца није била обучена за рад на машини за намотавање паспула нити је наведеном приликом добила било какве инструкције. Приликом превлачења ролне материјала на доњи ваљак на шине, тужилца је ролну држала за десни крај шаком тако што су јој прсти и већи део длана били унутра картонске цеви кроз коју, док се провлачи ролна пролази метална шипка. У једном тренутку под тежином терета рука тужилце се укљештила и изврнула у простору између картонске цеви и металне шипке. Тужилца је осетила јак бол и истргла руку испод терета. Дошло је до њеног повређивања што је окарактерисано као лака телесна повреда. Пребачена је у болницу. Стављен јој је циркуларни гипс и констатован клинички јак бол у пределу ручног зглоба. Дана 12.02.2015. године тужилци је скинут гипс али је упућена на дијагностичке поступке ради снимања, стања и функција

мишића и нерава, а упућена је на магнетну резонанцу уз препоруку вежби и примену лека. Након снимања на магнетној резонанци 25.03.2016. године код тужиље је констатована повреда лигамената и тетиве повређене регије односно кидане централне троугаоне хрскавице десне шаке, што је констатовано и на контролном прегледу 22.04.2016. године. Спровела је физикални третман али су и даље констатовани болови у пределу шаке и ограничени покрети у десном ручном зглобу. Физикална терапија није дала очекиване резултате па је тужиља 16.03.2017. године примљена на Одељење за реконструктивне хирургије и микрохирургије КЦ Србије са дијагнозом „покидани лигаменти (меке везе), чунасте кости ручног зглоба“ десна рука и хронична упала меког ткива десног ручног зглоба због чега је 21.03.2017. године била подвргнута оперативном захвату ради реконструкције лигамената и ручног зглоба. Отпуштена је из болнице 27.03.2017. године, када је поново извршена гипсана имобилизација уз констатацију неспособности за рад. Након извршене операције провела је две физикалне терапије али је вештачењем констатовано да код исте постоји умањење опште животне активности у делу од 15% а које умањење животне активности се састоји у ограничењу покрета десног ручног зглоба као и ограничена флексија. Повреда је окарактерисана као тешка телесна повреда. Тужиља је рођена ...1994. године, дешњакиња је, а након операције остао је и ожиљак минималног степена тако да код исте постоји и естетска наруженост лаког степена. Приликом поверљивања рехабилитације и извршене операције тужиља је трпела одређене физичке болове од јаког до средњег и након тога лаког интензитета.

При овако утврђеном чињеничном стању првостепени суд је након вештачења од стране вештака из области заштите на раду утврдио да постоји пропуст на страни туженог за повреду која је настала код тужиље. Ово из разлога што тужиља није била обучена за обављање посла услед чега је дошло до њеног повређивања. При томе налази да у вези повређивања постоји подељена одговорност тј. да постоји допринос тужиље насталој штети у делу од 20% јер иста с обзиром да није била обучена за рад услед кога је настала повреда имала је право да одбије да ради тај посао. Одговорност туженог заснива се на одредби члана 164. Закона о раду јер је тужиља поступала по налогу иако није била оспособљена за тај посао нити је добила било какве инструкције а што је туженом као послодавцу било познато. Тужени није доказао да штета потиче од неког другог узрока који се налазио ван ствари а чије се дејство није могло предвидети. Како је тужиља претрпела одређене физичке болове, постоји естетска наруженост и трпи душевне болове због умањења животне активности то је првостепени суд нашао да тужиљи на име накнаде за претрпљене физичке болове уз у обзир и њеног доприноса треба досудити 94.000,00 динара, за душевне болове због умањења опште животне активности 84.000,00 динара а на име душевних болова због естетске наружености 80.000,00 динара а да у преосталом делу тужбени захтев треба одбити као неоснован. При томе, налази да је тужиља на име умањења опште животне активности примила накнаду од осигурања Wiener städtische а.д.о. Београд дана 01.07.2016. године у висини од 60.000,00 динара за утврђених 5% инвалидитета па како је нашао да тужиљи припада на име умањења опште животне активности 180.000,00 динара за 60.000,00 динара умањио накнаду и исту определио на 120.000,00 динара са умањењем од 20% што чини износ од 96.000,00 динара. У преосталом делу је тужбени захтев одбио као неоснован налазећи да досуђени износи обезбеђују довољну сатисфакцију тужиљи за тражену накнаду нематеријалне штете.

Апелациони суд, одлучујући о жалби је нашао да је првостепени суд правилно утврдио чињенично стање, али да је неправилан закључак да на страни тужиље има доприноса настанку штете јер тужиља није самоиницијативно отишла из погона у други погон ради намотавања паспуле за платно већ је отишла по молби главног

координатора на аутоматској кројачници ББ који у одсуству пословође је био надређен тужилји. Даље, другостепени суд налази да је првостепени суд погрешно закључио да се одговорност туженог заснива на објективној одговорности у смислу чл. 173. и 174. већ да се у конкретном случају ради о субјективној одговорности туженог односно одговорности по основу кривице у смислу одредбе члана 154. став 1. ЗОО. Ово из разлога што је тужилја претрпела повреду на радном месту за који уопште није била оспособљена нити је добила било какве инструкције што је туженом као послодавцу било познато и стога је његова одговорност субјективне природе тј. одговорност по основу кривице. Закључује да околност да је тужилји од стране Wiener städtische осигурање а.д.о. Београд уплаћен износ од 60.000,00 динара за утврђених 5% инвалидитета, није од значаја јер је та исплата извршена као накнада по основу колективног осигурања од последица несрећног случаја.

По оцени Врховног касационог суда, правилно је другостепени суд закључио да у конкретној ситуацији нема доприноса тужилје насталој штети те да нема основа за примену одредбе члана 192. ЗОО. Није од значаја став другостепеног суда коју одговорност туженог заснива на одговорности по основу члана 154. став 1. ЗОО за разлику од првостепеног суда који одговорност туженог заснива на објективној одговорности из чл. 173. и 174. ЗОО јер у овом случају то за остварење права тужилје није од посебног значаја. Вештачењем путем вештака заштите на раду утврђено је који су пропусти на страни туженог, што су нижестепени судови правилно ценили, па се наводи из ревизије у том смислу не могу прихватити као оправдани јер тужилја није самоиницијативно отишла у погон за намотавање материјала већ је то учинила по молби координатора ББ који је у одсуству пословође практично био надређен тужилји. Осим тога тужилја није била обучена за обављање назначеног посла па се ни у ком случају не може прихватити навод из ревизије да је до повређивања тужилје дошло искључиво њеном кривицом.

Даље, имајући у виду критеријуме који су важили за досуђивање износа штете у оваквим случајевима (узимајући у обзир и новчани износ који је тужилја добила од осигурања) Врховни касациони суд налази да је висина накнаде нематеријалне штете која је тужилји досуђена одмерена правилном применом члана 200. Закона о облигационим односима, па су наводи ревизије о погрешној примени материјалног права неосновани.

Имајући у виду све напред изнето, применом одредби члана 414. став 1. ЗПП одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Гордана Комненић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић